

بازتعریف فضاهای بیمارستان قلب با رویکرد هنر درمانی با تأکید بر وجوه اشتراک معماری و

موسیقی سنتی ایران (پارادایم هویت معماری ایرانی-اسلامی)

سیده زهرا هاشمی^{۱*}، سید عباس آقا یزدانفر^۲، حیدر جهانبخش^۳، راضیه مظاهری
 تیرانی^۴

^۱ دانشجوی کارشناسی ارشد، دانشکده معماری، دانشگاه پیام نور، واحد تهران شرق
^۲ استادیار، دانشکده معماری، دانشگاه علم و صنعت
^۳ استادیار، دانشکده معماری، دانشگاه پیام نور، واحد تهران شرق
^۴ فارغ التحصیل کارشناسی ارشد، دانشکده معماری، دانشگاه پیام نور، واحد تهران شرق

zahra.hashemi21@yahoo.com

سیده زهرا هاشمی

خلاصه

امروزه نقش عمده و حساس مراکز درمانی و بیمارستانها در حفظ و بازیابی سلامت جسمانی و روانی افراد یک جامعه و ایجاد توازن و تعادل جسمی و روحی لازم برای همزیستی جمعی سالم و ثمربخش، بکارگیری ظرافت های خاصی را در طراحی این گونه مراکز الزامی می نماید. در این پژوهش با روش تحقیق کتابخانه‌ای و پرسش‌نامه‌ای سعی بر این است به راهبردها و راهکارهایی در جهت مطلوب ساختن فضاهای بیمارستان قلب بر مبنای وجوه اشتراک معماری و موسیقی سنتی ایرانی با رویکرد هنر درمانی و به دنبال آن باززنده‌سازی هویت معماری ایرانی-اسلامی بپردازیم. نتایج بدست آمده حاکی از آن است که علاوه بر وجوه مشترک معماری و موسیقی، معماری در کالبدی مادی و با موادی ملموس ساخته می‌شود و فضایی کاربردی را تعریف می‌کند و از سوی دیگر موسیقی سنتی ذاتی غیرمادی و ماورایی دارد که مکمل یکدیگر در جهت طراحی می‌باشند.

کلمات کلیدی: طراحی بیمارستان، هنر درمانی، معماری و موسیقی، هویت معماری ایرانی-اسلامی

۱. مقدمه

در دهه‌های اخیر، در تحقیقات معماری و شهرسازی استفاده از روش‌های میان‌رشته‌ای به دلیل ارائه رویکردها و نگاه‌های جدید رواج بسیار یافته است. این رویکرد جدید بیشتر ریشه در ماهیت چندبعدی معماری دارد که از یک طرف با مفاهیم انسانی و هر آن چیزی که در این عرصه قرار می‌گیرد از قبیل فرهنگ، اجتماع، و نیازهای روانی در ارتباط است و از طرف دیگر با محیط طبیعی و مسائل روز جهانی از قبیل اکولوژی، توسعه پایدار، مصالح و فن‌آوری‌های جدید و غیره نیز ارتباط دارد. و البته همانطور که اشاره شد یکی از این رشته‌ها روانشناسی معماری است [۱]؛ که گرایش پژوهش حاضر نیز می‌باشد.